

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
หมู่บ้านสวนป่า ตำบลหนองตะไค้ อำเภอสูงเนิน
จังหวัดนครราชสีมา

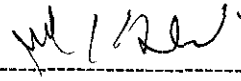
นายภูษพงศ์ ทองพันธ์ุญญ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2545

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและประเมินโครงการของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

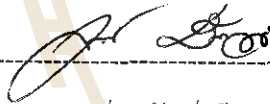

(อาจารย์ ดร. โสถณ วงศ์แก้ว)

กรรมการสอบ

(อาจารย์ ดร. โสถณ วงศ์แก้ว)

(อาจารย์ อารักษ์ ชีร์อำพน)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ

(รองศาสตราจารย์ทรงพร ทาเจริญศักดิ์)

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่.....เดือน.....ปี พ.ศ. 2545

บทคัดย่อ

นายภูษพงศ์ ทองพันชัญญ์ วิทยุการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
 กองทุนหมู่บ้านสวนป่า

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. โสภณ วงศ์แก้ว , 106 หน้า

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านสวนป่า หมู่ที่ 9 ตำบลหนองตะไไ อำเภอสว่างนิ
 จังหวัดนครราชสีมา

มีวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการดังนี้

1. เพื่อประกอบการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการจัดการและการ
 ประเมินโครงการ
2. เพื่อเป็นการศึกษาด้นแบบหรือวิธีการที่ใช้เป็นศูนย์กลางในการสร้างความเข้ม
 แข็งในชุมชนนั้นได้
3. เพื่อให้นักศึกษาและสถาบันได้มีส่วนร่วมศึกษาและแก้ไขปัญหาท้องถิ่นอย่าง
 แท้จริงและเป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งมีความเชื่อมโยงระหว่างกันภาย
 ในชุมชนท้องถิ่นระดับหมู่บ้าน ตำบลและประเทศ
4. เพื่อทราบว่ากระบวนการดำเนินงานของกอง
 ทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบรรลุเป้าหมายตามที่กองทุนกำหนดมากน้อยเพียงใด
5. เพื่อทราบว่า
 ปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวมีอะไรบ้าง
6. เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนในพื้นที่เป้าหมายและทราบข้อมูล
 ตัวชี้วัดที่ทางกองทุนกำหนด

ผลการประเมินโครงการ พบว่า การที่กองทุนหมู่บ้านสวนป่าจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการ
 ประเมินโครงการได้ สมาชิกกองทุนต้องให้ความร่วมมือกันรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาในการประกอบ
 อาชีพของตนให้มากกว่านี้ และสมาชิกควรจะต้องกล้าแสดงความคิดเห็น คณะกรรมการควรมีการ
 ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเข้มงวด

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา.....

กิตติกรรมประกาศ

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำเร็จลุล่วงไปได้ก็ด้วยความอนุเคราะห์และความช่วยเหลือจากหลายฝ่ายดังนี้

คณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ให้การศึกษาและให้คำปรึกษา

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ช่วยเหลือให้คำปรึกษาดัดต่อประสานงานและให้ข้อมูล

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไก่อ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลและการติดต่อประสานงาน

เจ้าหน้าที่คณะตำบลหนองตะไก่อ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ที่อำนวยความสะดวกให้สถานที่จัดกิจกรรม

ดร. โสภณ วงศ์แก้ว ให้คำปรึกษาตรวจทานและให้การศึกษา

คุณ เนียม จิระการณั์ พัฒนาการอำเภอสูงเนิน ให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

ประธานกองทุนหมู่บ้าน นายมานะ พกขุนทด ที่ให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวกและให้ข้อมูล

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกกองทุน และชาวบ้านสวนป่า ที่ได้เสียสละเวลาให้ข้อมูล ตอบแบบสอบถาม และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี

ผู้เกี่ยวข้องด้านใดด้านหนึ่งที่มีได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ อันมีส่วนช่วยให้การประเมินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ประเมินโครงการขอขอบคุณ

ผู้จัดทำ

นายภูษพงศ์ ทองพันธุโย

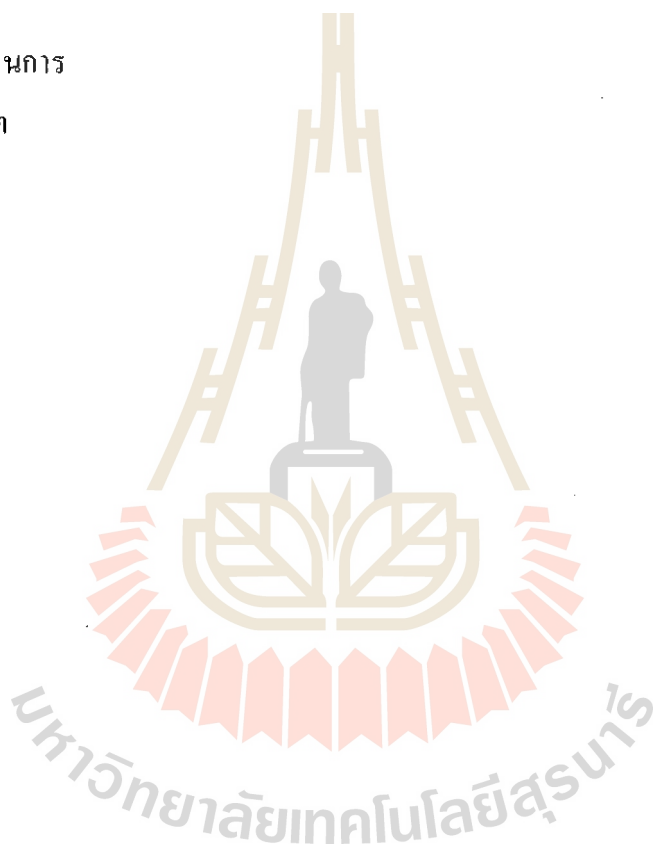
สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หน้าอำนวยการ	ก
บทคัดย่อ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	1-3
- ตอนที่ 1 ภูมิหลังหรือหลักการและเหตุผล	1
- ตอนที่ 2 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	1
- ตอนที่ 3 กรอบความคิดทฤษฎี	2
- ตอนที่ 4 วิธีการดำเนินการ	2
- ตอนที่ 5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ	4-9
- ตอนที่ 1 นโยบายหลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	4
- ตอนที่ 2 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	5
- ตอนที่ 3 ระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	7
- ตอนที่ 4 แบบคำขอการขึ้นทะเบียนและประเมินผลความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	8
- ตอนที่ 5 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	8
- ตอนที่ 6 การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	8
- ตอนที่ 7 รูปแบบการประเมินและการตัดสินใจ	9
- ตอนที่ 8 การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	9

บทที่ 3	วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ	11-17
-	ตอนที่ 1 วิธีการประเมิน	11
-	ตอนที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	11
-	ตอนที่ 3 ตัวแปร/ตัวชี้วัดในการประเมินโครงการ	12
-	ตอนที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	16
-	ตอนที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	17
-	ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล	17
บทที่ 4	ผลการติดตามการประเมินโครงการ	18-23
-	ตอนที่ 1 ผลการประเมินบริบทชุมชน	18
-	ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม	21
-	ตอนที่ 3 ผลการทดลองวิธีการใหม่	22
-	ตอนที่ 4 ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้รู้	22
-	ตอนที่ 5 ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	23
-	ตอนที่ 6 สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	23
บทที่ 5	อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	25-27
-	ตอนที่ 1 สรุปอภิปรายผล	25
-	ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ	27
บรรณานุกรม		28
-	ภาคผนวก	
ก.	แผนที่หมู่บ้านสวนป่า	
ข.	แบบประเมิน บร. 1 – บร. 12	
ค.	ระเบียบของกองทุนหมู่บ้านสวนป่า	

สารบัญตาราง

ตารางเรื่อง	หน้า
ตาราง การประเมินบริบท	13
ตาราง การประเมินปัจจัย	14
ตาราง การประเมินกระบวนการ	15
ตาราง การประเมินผลผลิต	16
ตาราง ลักษณะประชากร	19
ตาราง แหล่งน้ำในหมู่บ้าน	20

บทที่ 1

บทนำ

ตอนที่ 1 หลักการและเหตุผล

ความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมือง คือการไม่มีทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อนำมาพัฒนาอาชีพสร้างรายได้ ลดรายจ่ายตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน รัฐบาลมีเจตนารมณ์ ที่จะแก้ไขปัญหาความยากจนโดยได้กำหนดนโยบายเร่งด่วน ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการ กองทุนของตนเองเพื่อสร้างศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

จากความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้จัดตั้งกองทุนแล้วเสร็จ และได้รับการอนุมัติให้ตั้งกองทุนรับการจัดสรรโอนเงินเข้ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแล้ว หรือชุมชนที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติก็ตาม การพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนากองทุนไปสู่ความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

เพื่อจะทราบว่า โครงการกองทุนหมู่บ้านของแต่ละชุมชนท้องถิ่นบรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ข้างต้นมากน้อยเพียงใด จึงสมควรมีการประเมินกองทุนหมู่บ้าน โดยนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตที่เข้ามาประจำในหมู่บ้านนั้น ๆ และเขียนเรียบเรียงรายงานประเมินในรูปแบบของ “สารนิพนธ์” (Substantive Report) เพื่อแสดงให้เห็นความสำเร็จตลอดจนจุดอ่อนที่ควรปรับปรุงของแต่ละท้องถิ่น และเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักศึกษาในด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

ตอนที่ 2 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

- 1.1 เพื่อทราบว่ากระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ บรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด
 - 1.1.1 ท้องถิ่นชุมชนมีกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือสวัสดิภาพของสมาชิก
 - 1.1.2 ท้องถิ่นชุมชนมีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน

- 1.1.3 ท้องถิ่นชุมชนมีกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้และคิดริเริ่ม เพื่อแก้ปัญหาของตนเอง มีการสร้างศักยภาพของตนเอง และมีการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง
- 1.1.4 เศรษฐกิจระดับฐานรากของประเทศได้รับการกระตุ้น และมีภูมิคุ้มกันกับทั้งสังคมก็มีภูมิคุ้มกัน
- 1.1.5 ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพ และความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม
- 1.2 เพื่อทราบปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบ ที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวมีอะไรบ้าง
- 1.3 เพื่อให้กระบวนการทำสารนิพนธ์เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ซึ่งมีความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในชุมชนท้องถิ่นระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล และระดับประเทศ
- 1.4 เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย (ใช้ บร.7) และเพื่อทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของชุมชนตามตัวชี้วัดที่ทางกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด (ใช้ บร. 2)

ตอนที่ 3 กรอบความคิดทฤษฎี

กรอบความคิดทฤษฎีหรือต้นแบบทางความคิดที่ผู้เขียนสารนิพนธ์ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ได้แก่ ต้นแบบทางความคิดเชิงระบบที่เรียกว่า “ซิฟท์โมเดล” ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรการจัดการและการประเมินโครงการ โดยที่อักษรมีความหมายดังนี้

C	ย่อมาจาก	Context	คือ บริษัทของหน่วยระบบ
I	ย่อมาจาก	Input	คือ ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Process	คือ กระบวนการของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Product	คือ ผลผลิตของหน่วยระบบ

ตอนที่ 4 วิธีการดำเนินการ

การดำเนินการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาให้เข้าใจเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ขั้นที่ 2 ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในชุมชนท้องถิ่น ที่ผู้ทำสารนิพนธ์ปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 3 ใช้ซิฟท์โมเดลวิเคราะห์กองทุนหมู่บ้าน และกำหนดตัวบ่งชี้ ตลอดจนตัวแปรที่ทำการเก็บข้อมูล

ขั้นที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยข้อมูลบางส่วนจากแบบ บร. บางส่วนเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 ประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นที่จะต้องเขียนในบทที่ 3 และบทที่ 4

ขั้นที่ 6 ลงมือเขียนบทที่ 1,2,3,4,5 บรรณานุกรม และภาคผนวกจนสมบูรณ์ตามแนวทางที่มีคำอธิบายในชุดสารนิพนธ์ในโครงร่าง ที่เป็นชุดผนวก หมายเลข 1

ตอนที่ 5 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ
ผลจากการศึกษาครั้งนี้จะได้ประโยชน์ดังนี้

1. ได้ทราบและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานและกระบวนการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. ได้ทราบและมีความรู้ความเข้าใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคและสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน
3. ได้ตัวชี้วัด ความเข้มแข็งของการบริหารการพัฒนาเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน และแนวทางวัดความสำเร็จในโครงการพัฒนาต่าง ๆ ระดับหมู่บ้านและชุมชน
4. ผู้ศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาที่มีระบบวิธีที่เป็นวิทยาศาสตร์อันจะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ อย่างเป็นระบบได้

บทที่ 2

หลักวิชาต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทนี้ เป็นหลักวิชาที่ผู้ทำสารนิพนธ์ ได้ประมวลจากแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและข้อมูลอื่น ๆ เพื่อแสดงว่าหลักวิชาด้านเนื้อหาสาระและหลักวิชาด้านเทคนิควิธีการประเมิน ที่นำมาใช้ในการประเมินครั้งนี้มีความถูกต้องและมีความสมเหตุสมผลในทางวิชาการ หลักวิชาด้านเนื้อหาสาระและประเด็นเทคนิคการประเมินดังกล่าวมี 8 ด้าน ได้แก่

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544
3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
7. หลักการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินแบบชีพพีโมเดล
8. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตอนที่ 1 นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ซึ่งได้แสดงต่อรัฐสภาในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งละ 1 ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุนสร้างอาชีพเสริมและรายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชนและวิสาหกิจขนาดเล็ก เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม และการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง พร้อมเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองตนเอง

ปรัชญา

1. เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น

2. ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง
3. เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
4. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม
5. กระจายอำนาจในท้องถิ่น และพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

นโยบายดังกล่าวจะประสบผลสำเร็จได้ ควรประกอบด้วยหลักสำคัญ 4 ประการ คือ

1. ความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. การบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนหมู่บ้าน
3. การปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน ตามแนวทางในหมู่บ้านเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา
4. การติดตามและประเมินผลโดยมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกองทุน

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีดังนี้

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างหรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่ายและสร้างสัมพันธภาพที่ดีแก่ประชาชน
2. ส่งเสริมท้องถิ่นชุมชนให้มีความสามารถในการบริหารจัดการเงิน
3. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้และคิดริเริ่มเพื่อแก้ปัญหาของตนเอง
4. เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากฐานของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันแต่ละชุมชนท้องถิ่นและสังคมโดยรวม
5. ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพและความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม

ตอนที่ 2 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติมีระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544
2. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ประกอบไปด้วย 2 หมวด ดังนี้

หมวด 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” โดยมีชื่อย่อว่า กทบ. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง, เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ, ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษา การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด

คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ กำหนดนโยบาย การจัดตั้งแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้าน กำหนดแผนการจัดหาเงินทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กำหนดแผนงาน ออกระเบียบข้อบังคับประกาศในการจัดตั้งออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จัดหา จัดสรรผลประโยชน์ของกองทุน ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน, เพื่อดำเนินการตามระเบียบ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงานอาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้ รายงานผลการดำเนินงานปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบนี้ได้เข้าประชุมมีค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนด

หมวด 2 สำนักคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ ปฏิบัติงานธุรการของกรรมการ ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้ง ดำเนินการ และประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ จัดให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากร เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหารให้การสนับสนุน ปรึกษาหารือ และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ๆ รายงานผลปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

มีส่วนสำคัญในการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่าง ๆ เนื่องจากกระบวนการเลือกคณะกรรมการกองทุนในวาระเริ่มแรกในส่วนของหมู่บ้านให้ผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหัวหน้าครัวเรือนละหนึ่งคน เพื่อเปิดเวทีชาวบ้านในการดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุนจากผู้ที่มีคุณสมบัติ โดยมีคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอผู้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนสนับสนุนในการเลือกสรรดำเนินไปตามความโปร่งใสบริสุทธิ์ ยุติธรรม ผู้ที่มาประชุมจะต้องมีหัวหน้าครัวเรือนจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน หัวหน้าครัวเรือนอาจมอบหมายให้ผู้แทนครัวเรือนเข้าประชุมแทนได้ เมื่อที่ประชุมกำหนดวิธีการเลือกแล้วเสร็จ ให้ผู้แทนครัวเรือนเข้าประชุมแทนได้ เมื่อที่ประชุมกำหนดวิธีการเลือกแล้วเสร็จ ให้ผู้ใหญ่บ้านและประชาคมหมู่บ้าน ตลอดจนคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ สนับสนุนให้การเลือกคณะกรรมการกองทุนเป็นไปตามมติของเวทีชาวบ้าน ในส่วนของชุมชนเมืองให้ประธานคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ เป็นผู้ทำหน้าที่แทนผู้ใหญ่บ้าน

ตอนที่ 3 ระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

1. จะต้องมีครัวเรือนสามในสี่ของครัวเรือนทั้งหมดเข้าร่วมประชุม
2. การเลือกคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เป็นไปตามมติที่ประชุม

คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน จะต้องมียุติธรรมและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด ไม่มีประวัติเสียทางการเงินตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก ไล่ออกจากทางราชการและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา ๖๘ ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นตำแหน่งคณะกรรมการกองทุน

ตอนที่ 4 แบบคำขอการขึ้นทะเบียนและประเมินผลความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การขอขึ้นทะเบียนและประเมินผลความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้ประเมินความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามสภาพความเป็นจริง สำหรับหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ

1. จัดทำแบบขอขึ้นทะเบียนตามแบบ กทบ. ๒ ซึ่งขอรับแบบ กทบ. ๒ จากคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ
2. ยื่นแบบคำขอขึ้นทะเบียนกับธนาคารออมสิน หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องคือระเบียบ ข้อบังคับของกองทุน
3. เปิดบัญชีกับธนาคาร

ตอนที่ 5 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

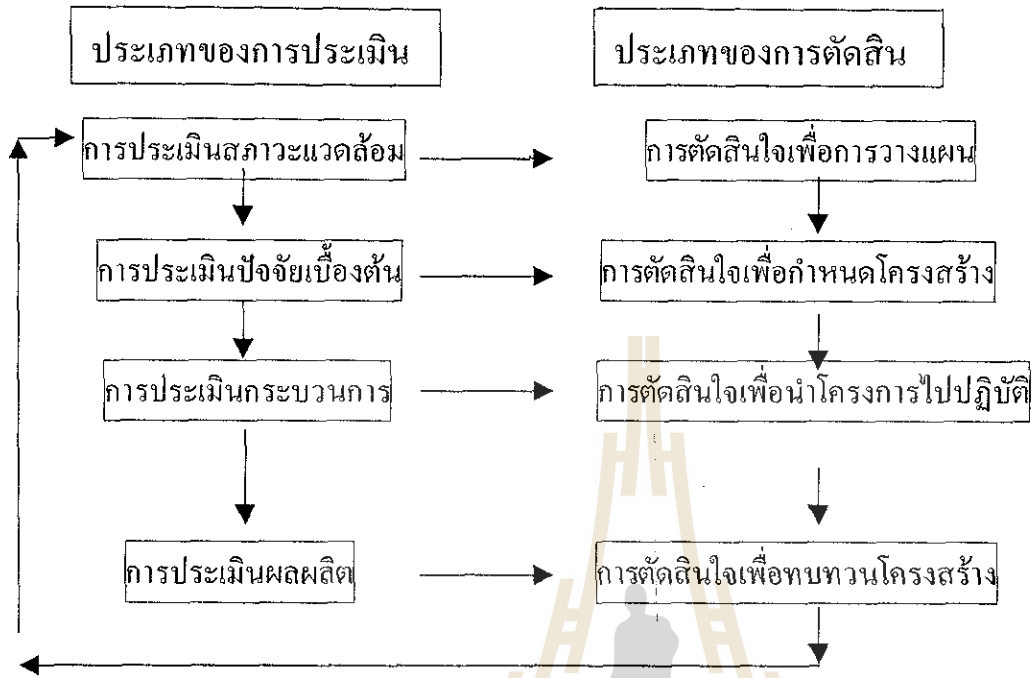
1. ที่ตั้ง
2. วัตถุประสงค์
3. แหล่งที่มาของกองทุน
4. คุณสมบัติของสมาชิก
5. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก
6. การพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก

ตอนที่ 6 การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

สมาชิกที่ประสงค์จะขอกู้เงินจากกองทุนต้องจัดทำคำขอกู้ โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน โดยให้ยื่นคำขอกู้ดังกล่าวต่อคณะกรรมการกองทุนให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาเงินกู้

คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งไม่เกินจำนวนสองหมื่นบาท ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติอนุมัติเงินกู้ยืมตามคำขอทั้งหมดหรือบางส่วนให้บันทึกความเห็นในแบบคำขอกู้ยืมเงิน พร้อมทั้งส่งสำเนาแบบคำขอกู้ยืมเงินตลอดจนเงื่อนไขและรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้ แจ้งให้ผู้ขอกู้และธนาคารรับทราบโดยเร็ว

ตอนที่ 7 รูปแบบการประเมินและการตัดสินใจ

ตอนที่ 8 การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นโครงการที่มุ่งสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติกองทุนแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่ความเข้มแข็งด้านสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการจัดสรรทุนการศึกษาแก่บัณฑิตให้เข้าศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและการประเมินโครงการ โดยกำหนดให้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงในพื้นที่หมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นกิจกรรมหลักของการศึกษา โดยเนื้อหาหลักสูตรจะมุ่งเน้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การการเงิน การบัญชี การจัดทำโครงการ การวิเคราะห์โครงการ การวิจัยและการประเมินผลโครงการ การออกแบบผลิตภัณฑ์และการตลาด รวมถึงการเรียนรู้ชุมชน การประเมินผลและพัฒนาชุมชนที่ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือ

คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้ไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงินฝากปลະเงินกู้เป็นอัตราที่แน่นอนตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก

การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยให้แล้วเสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่ทำสัญญา

ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญา ไม่ชำระคืนต้นเงินกู้พร้อมดอกเบี้ย ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับตามจำนวนที่ระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนดไว้อย่างแน่นอนสำหรับจำนวนที่ขาดหรือค้างชำระวันแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้

สมาชิกซึ่งที่ประชุมสมาชิกมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ ห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนเป็นระยะเวลาสองปี

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

“บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ” เป็นการเขียนแสดงว่าจะทำการประเมิน โดยใช้รูปแบบอะไร ใช้เครื่องมืออะไร และจะประเมินตามตัวชี้วัดหรือตัวแปรอะไรบ้าง ตลอดจนระบุลักษณะค่าของตัวแปร, แหล่งที่เก็บข้อมูล และวิธีการจัดเก็บข้อมูล

ตอนที่ 1 วิธีการประเมิน

วิธีการที่ประยุกต์ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ซิฟฟ์โมเดล ตามกรอบความคิดทฤษฎีที่ได้เสนอในบทที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยวิธีการประเมิน 4 องค์ประกอบคือ

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพทั่วไปของหมู่บ้านและรายบุคคล
2. การประเมินปัจจัย (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าของกระบวนการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบริหารจัดการกองทุน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล

ตอนที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินงานตามโครงการกองทุนหมู่บ้านละ 1 ตำบล และกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ให้ข้อมูลสำหรับการประเมินได้แก่ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านสวนป่า หมู่ที่ 9 ตำบลหนองตะไไ อำเภอสองแคว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งแต่ละบุคคลมีสถานภาพบทบาทและหน้าที่ต่าง ๆ รวมทั้งข้าราชการเจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยจำแนกได้

สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

- สมาชิกที่ได้รับเงินกู้	จำนวน	34	คน
- สมาชิกที่ไม่ได้รับเงินกู้	จำนวน	-	คน
- สมาชิกทั่วไป	จำนวน	-	คน

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

จำนวน	9	คน
-------	---	----

ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส ผู้นำกลุ่มอาชีพ

จำนวน	3	คน
-------	---	----

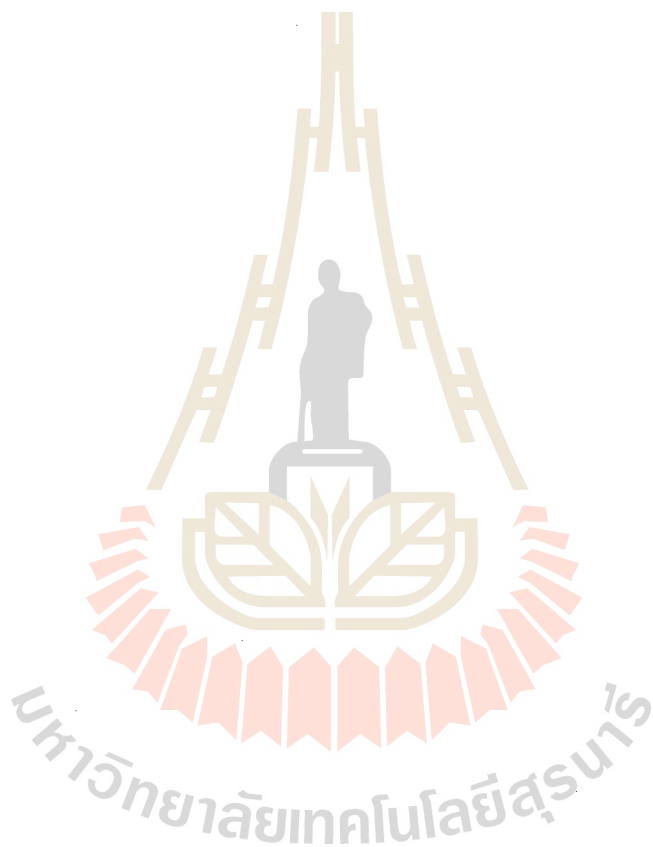
ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

จำนวน	2	คน
-------	---	----

ตอนที่ 3 ตัวแปร/ตัวชี้วัดในการประเมินโครงการ

ในการกำหนดตัวชี้วัดสำหรับโครงการกองทุนหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท ผู้ทำสารนิพนธ์ได้กำหนดตัวชี้วัดตามกรอบความคิดทฤษฎีเชิงระบบ ซึ่งแนวความคิดอย่างเป็นระบบนี้มี 4

องค์ประกอบได้แก่ บริบท ปัจจัย กระบวนการและผลผลิตหรือตามกรอบการประเมินแบบ Cipp Model ตัวชี้วัดในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านในครั้งนี้แบ่งออกเป็นการประเมินระดับหมู่บ้าน และรายบุคคล

การประเมินบริบท

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บ
ประวัติความเป็นมาหมู่บ้าน	ที่มาของชื่อหมู่บ้าน สภาพทางภูมิศาสตร์ อาชีพของชาวบ้าน	ผู้อาวุโสในหมู่บ้าน ผู้นำ	ศึกษาตามเอกสาร สัมภาษณ์ตาม บร.1
สภาพภูมิศาสตร์	อาณาเขต, ที่ตั้งหมู่บ้าน	ผู้นำชุมชนจากเอกสาร	สัมภาษณ์ ศึกษาจากเอกสาร
วัฒนธรรมประเพณี	ประเพณีที่สำคัญ ภาษา, ความเชื่อ	ผู้นำชุมชน, ผู้อาวุโส ชาวบ้าน	สัมภาษณ์ตาม บร.1,2
ความเข้มแข็งของชุมชน	ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี การช่วยเหลือกัน การยกย่องคนทำความดี การรวมกลุ่ม การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส	ชาวบ้าน	ศึกษาจากเอกสาร ตาม บร.2 สัมภาษณ์ สังเกตแบบมีส่วนร่วม
อาชีพเดิม	อาชีพหลัก/รอง อุปสรรค ในการประกอบอาชีพ	สมาชิกในหมู่บ้าน	สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11
จำนวนสมาชิกในครัว-เรือน	ความสัมพันธ์กับหัวหน้า ครอบครัว	สมาชิกได้รับอนุมัติเงินกู้	สัมภาษณ์ตาม บร.11
สภาพการเป็นอยู่	มีบ้านเป็นของตัวเอง หรือไม่อย่างไร	สมาชิกในหมู่บ้าน	สัมภาษณ์, สังเกต

การประเมินปัจจัย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	การเก็บข้อมูล
นโยบายระเบียบหมู่บ้าน	รายละเอียดของระเบียบสำนักนายกฯ	ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	ศึกษาจากหนังสือเอกสาร
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	คุณสมบัติ , จำนวนระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง-วิธีการคัดเลือกคณะกรรมการ	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	สัมภาษณ์ ศึกษาจากเอกสาร
เงินกองทุน 1 ล้านบาท	วันที่ได้รับอนุมัติการเก็บรักษาเงิน	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	ศึกษาจากเอกสาร
จำนวนเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ	จำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติ	สมาชิกที่ได้รับอนุมัติ	การสังเกต
วัตถุประสงค์การกู้เงินตามโครงการ	วัตถุประสงค์การกู้เงินตามโครงการ	สมาชิกที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	สัมภาษณ์

การประเมินกระบวนการ

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	การเก็บข้อมูล
การจัดทำระเบียบกองทุน	กระบวนการในการจัด- ระเบียบกองทุนฯ ผู้มีส่วนในการจัดทำ ปัญหา อุปสรรค	คณะกรรมการกองทุนฯ สมาชิกกองทุน ระเบียบกองทุน	สัมภาษณ์จากคณะ กรรมการ กองทุนและชาวบ้าน
ระบบบัญชีกองทุน	จำนวนเล่มบัญชี ปัญหาในการจัดทำ ผู้จัดทำ	คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้าน	สัมภาษณ์ ศึกษาจาก เอกสาร
การรับสมัคร	ระยะเวลาในการรับสมัคร, ขั้นตอนการรับสมัคร, คุณสมบัติของผู้สมัคร	คณะกรรมการกองทุน ระเบียบกองทุน	สัมภาษณ์จากคณะ กรรมการ ศึกษาจากเอกสาร
ขั้นตอนการขอกู้	ขั้นตอนในการขอกู้	คณะกรรมการกองทุน	สัมภาษณ์ศึกษาจาก เอกสาร
	เอกสารประกอบการกู้	ระเบียบกองทุนฯ	

การประเมินผลผลิต

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บ
จำนวนสมาชิกกองทุน	จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น ลดลง	คณะกรรมการ , ทะเบียน สมาชิก	สัมภาษณ์
จำนวนผู้ได้เงินกู้	จำนวนผู้ได้รับเงินกู้ จำนวนผู้ยื่นกู้	คณะกรรมการ , ทะเบียน คummลูกหนี้	สัมภาษณ์ ศึกษาจาก เอกสาร
การพึ่งพาตนเอง	ประสบการณ์ที่ได้เรียน รู้จากการเป็นสมาชิก กองทุน	สมาชิก , คณะกรรมการ กองทุน	สัมภาษณ์ , สังเกต
ความเข้มแข็งของ ชุมชน	ความซื่อสัตย์ สามัคคี	สมาชิกและชาวบ้าน	สัมภาษณ์ , สังเกต

ตอนที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน ผู้ประเมินใช้เครื่องมือวัดทางสังคมศาสตร์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาปัญหา โดยแบ่งออกเป็น

1. การสังเกตและการบันทึก (Observation) การสังเกตและการบันทึกเกี่ยวกับสภาพทั่วไปด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ตลอดจนการสังเกตและบันทึกลักษณะการร่วมกิจกรรม ทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม
2. การสัมภาษณ์ (Interview) การสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ตัวแทนกลุ่ม ตลอดจนรายบุคคลในหมู่บ้าน โดยใช้แบบรายงานตาม บร.
3. การจัดประชุมเวที เป็นจำนวน 3 ครั้ง
5. การศึกษาเจาะลึกรายกรณี สมาชิกที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบรายงาน (บร.) และใช้การเก็บข้อมูลเพิ่มเติม จากจำนวนสมาชิก 34 ราย คิดเป็น 100 % ตามจำนวนสมาชิกทั้งหมด

สังเกตและสัมภาษณ์ตาม บร. ต่าง ๆ ดังนี้

แบบรายงาน บร.1 แบบรายงานบริษัทชุมชน

แบบรายงาน บร.2 แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็ง

แบบรายงาน บร.3 แบบรายงานความรู้ทัศนคติที่ดีต่อกองทุน

แบบรายงาน บร.4 แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน

แบบรายงาน บร.5 แบบรายงานผลการวัด

แบบรายงาน บร.6 แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุน

แบบรายงาน บร.7 แบบรายงานผลการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัด

แบบรายงาน บร.8 โครงการเศรษฐกิจชุมชน 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์

แบบรายงาน บร.9 แบบบันทึกการสัมภาษณ์

แบบรายงาน บร.10 สรุปรบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน

แบบรายงาน บร.11 แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี

แบบรายงาน บร.12 การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน

ตอนที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ประกอบด้วยหลายวิธี ได้แก่

1. การสัมภาษณ์โดยใช้แบบ บร. ต่าง ๆ
2. การจัดประชุมเวทีชาวบ้าน
3. การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม
4. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่

การคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์โดยไม่ใช้สถิติ ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ การศึกษาจากเอกสาร

และข้อมูลที่มีการบันทึกไว้

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

สารนิพนธ์บทที่ 4 ผลการติดตามประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ประกอบด้วยการรายงานข้อมูลที่ได้ตามกรอบความคิดทฤษฎีชีพโมเดล (CIPP MODEL) ซึ่งเป็นรายงานตอนที่ 1-5 และการรายงานตามวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์แต่ละประการทั้ง 4 ประการ ซึ่งมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินบริบทชุมชน

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ตอนที่ 3 ผลการทดลองวิธีการใหม่

ตอนที่ 4 ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู

ตอนที่ 5 ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านของชุมชนเมืองแห่งชาติ

ตอนที่ 6 สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์

ตอนที่ 1 ผลการประเมินบริบทชุมชน

การพัฒนาสังคมโดยเฉพาะสังคมชาวโลกมีมาพร้อมกับการเกิดสังคมมนุษย์ สังคมมนุษย์ในปัจจุบันมี 3 กลุ่มใหญ่ คือ สังคมดั้งเดิม สังคมชาวบ้าน และสังคมเมือง การดำเนินวิถีชีวิตของสมาชิกในสังคมดั้งเดิมเป็นแบบพึ่งตนเองมากไม่ค่อยติดต่อกับสังคมนอกมากนัก การพัฒนาประเทศจะต้องพัฒนาโครงสร้างการสังคม โดยอาศัยสถาบันทางสังคมซึ่งมีทั้งสถาบันครอบครัวและเครือญาติ สถาบันทางการศึกษา สถาบันสาธารณสุข สถาบันการเมืองการปกครองและสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีต่อการเพิ่มศักยภาพและการพึ่งพิงตนเองได้ของชุมชน

ประวัติหมู่บ้าน

เดิมพื้นที่ในบริเวณหมู่บ้านเป็นพื้นที่ป่าสงวน แรกเริ่มซื้อบ้านไร่ครูช่วง ซึ่งเป็นบุคคลแรกที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานเป็นบุคคลแรก ซึ่งได้อพยพมาจากบ้านกุดจิก ตำบลกุดจิก อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา สาเหตุที่ได้อพยพเข้ามาเพื่อมาทำฟาร์มร่วมกับบริษัทแหลมทองอุตสาหกรรมแล้วต่อมาก็ได้มีคนอพยพเพิ่มขึ้นมาเรื่อย ๆ จนทางราชการเห็นสมควรให้ก่อตั้งเป็นหมู่บ้านขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่ในเขตพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมเมื่อปี พ.ศ. 2534 ได้เปลี่ยนชื่อจากบ้านไร่ครูช่วง เป็นหมู่บ้านสวนป่า ดังปรากฏมาทุกวันนี้

การตั้งถิ่นฐาน

บ้านสวนป่าในปัจจุบัน มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ที่หมู่ที่ 9 ตำบลหนองตะไไ อำเภอสุงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเมื่อนั้นชาวบ้านในหมู่บ้านโนนตะแบกนั้นมีการตั้งถิ่นฐานอยู่ที่บ้านกุดจิก ตำบลกุดจิก อำเภอกุดจิก จังหวัดนครราชสีมา

อาณาเขตติดต่อ

บ้านสวนป่า หมู่ที่ 9 ตำบลหนองตะไไ อำเภอสุงเนิน จังหวัดนครราชสีมา มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ บ้านสระเพลง หมู่ที่ 2 ตำบลสูงเนิน อำเภอสุงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

ทิศใต้ ติดกับ เขตอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

ทิศตะวันออก ติดกับ บ้านหนองแวง จังหวัดนครราชสีมา

ทิศตะวันตก ติดกับ หนองหินตั้ง ตำบลสูงเนิน อำเภอสุงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

ลักษณะประชากร

หมู่บ้านสวนป่า มีจำนวนประชากร 206 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายหรือเพศหญิงในช่วงกลุ่มอายุส่วนใหญ่ตั้งแต่ 18 ปี 1 วัน - 50 ปีเต็ม ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1. จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามลักษณะของประชากร

ลักษณะของประชากร	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	104	50 %
หญิง	102	49 %
2. อายุ		
1 วัน - 3 ปีเต็ม	17	8 %
3 ปี 1 วัน - 6 ปีเต็ม	11	5 %
6 ปี 1 วัน - 12 ปีเต็ม	15	7 %
12 ปี 1 วัน - 14 ปีเต็ม	12	6 %
17 ปี 1 วัน - 18 ปีเต็ม	15	7 %
18 ปี 1 วัน - 50 ปีเต็ม	99	48 %
50 ปี 1 วัน - 60 ปีเต็ม	26	12 %
60 ปี 1 วัน ขึ้นไป	11	5 %

3. จบการศึกษา		
ประถมศึกษาปีที่ 4	16	8 %
มัธยมศึกษาปีที่ 3	-	
มัธยมศึกษาปีที่ 6	4	2 %
ปวช.	-	
ปวส.	1	-
ปริญญาตรี	-	

ที่มา กขร. 2ด. ปี 2539

แหล่งน้ำในหมู่บ้าน

แหล่งน้ำในหมู่บ้านสวนป่าจะประกอบไปด้วยแหล่งน้ำของสาธารณะและแหล่งน้ำส่วนบุคคล ดังแสดงในตารางที่ 2.

ตารางที่ 2 จำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำจำแนกตามแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำ	จำนวน	การใช้น้ำ	
		ตลอดปี	ไม่ตลอดปี
บ่อน้ำบาดาล	2 บ่อ		
สระน้ำ	4 สระ		
ประปาหมู่บ้าน	1 แห่ง		

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยภาพรวมดังนี้

2.1 ผลการประเมินหน่วยระบบ A

หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

2.1.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A พบว่า

1. นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติจากการสัมภาษณ์และเปิดเวทีชาวบ้านในหมู่บ้านพบว่า ชาวบ้านพึงพอใจกับนโยบายการอุดหนุนเงิน 1 ล้านบาท มาให้กับหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองมากเพราะชาวบ้านได้นำเงินทุนดังกล่าวที่ทำเรื่องเสนอผู้กู้มานั้น มาใช้ประกอบอาชีพตามที่ตนต้องการได้รับประโยชน์สูงสุด
2. เงิน 1 ล้านบาท ชาวบ้านส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับเงิน 1 ล้านบาทว่าเป็นเงินกองทุนที่รัฐบาลจัดสรรมาให้หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เพื่อให้สามารถนำมาเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพด้านต่าง ๆ
3. คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านมีการแต่งตั้งขึ้นมา 1 ชุด จากการนำประชาคมชาวบ้าน โดยทุกคนรอบครัวต้องมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและเป็นไปด้วยความโปร่งใส

2.1.1.1 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A

1. กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ของกองทุนพบว่า ผู้กู้ทุกคนจะต้องทำโครงการเสนอผู้ต่อคณะกรรมการก่อนว่าผู้ไปประกอบอาชีพด้านใด หลังจากนั้นคณะกรรมการก็จะพิจารณาว่าวัตถุประสงค์ที่เสนอผู้ไปนั้น สามารถเป็นไปได้หรือไม่อย่างไร
2. กระบวนการทำบัญชีของกองทุนพบว่า การทำบัญชีของผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีนั้น ผู้จัดทำบัญชีไม่เข้าใจในการทำบัญชีของกองทุน เนื่องจากบัญชีกองทุนประกอบไปด้วยข้อมูลหลายเล่มมารวมกัน จึงค่อนข้างยุ่งยากในการจัดทำบัญชี

2.2 ผลการประเมินหน่วยระบบ B

หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินงานกิจการของผู้กู้แต่ละราย

2.2.1 ผลการประเมินเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B พบว่า

ประสบการณ์ในการดำเนินการของผู้ ผู้มีส่วนใหญ่มีประสบการณ์อาชีพที่
 คนทำโครงการเสนอผู้มาประกอบอาชีพ จึงทำให้ได้รับผลกำไรที่ดีมาสู่กิจการ
 ที่ดำเนินการผู้ไป แต่ระยะเวลาในการกู้ อาจไม่เพียงพอในการเก็บเกี่ยวผลผลิต
 บางชนิด

2.2.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B พบว่า

จำนวนเงินที่ได้จากการกู้กองทุนไม่เพียงพอในการนำไปเป็นเงินทุนในการประกอบ
 อาชีพบางอย่างเนื่องจากกิจการบางอย่างมีต้นทุนในการดำเนินงานสูง

2.2.3 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ B พบว่า

การทำกิจการที่ดูวิธีของผู้แต่ละรายพบว่า การกู้เงินไปประกอบอาชีพในด้านต่าง ๆ
 ตามที่เขียนโครงการเสนอผู้ไปนั้นผู้ได้นำเงินทุนมาบริหารอย่างถูกวิธีทำให้กิจการมี
 กำไรเกิดขึ้น

ตอนที่ 3 ผลการทดลองวิธีการใหม่

ผลการทดลองวิธีการใหม่ ทั้งที่โครงการริเริ่มเองและผู้ทำสารนิพนธ์ได้แนะนำหน่วยกองทุน
 หมู่บ้านหรือการทำกิจการของผู้โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ผลการดำเนินการแล้วพบว่า

3.1 วิธีการผสมอาหารหมูแบบใหม่ ผลการทดลองพบว่า การนำต้นกล้วยมาหั่นเป็น
 ชิ้นบาง ๆ และสับให้ละเอียดแล้วนำมาผสมกับหัวอาหารและรำจะทำให้หมูเจริญ
 อาหารมากขึ้น น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นเร็ว

ตอนที่ 4 ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้

จากการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้อาชีพปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ในหมู่บ้าน สรุปได้ดังนี้
 คือ

4.1 อาชีพปลูกอ้อย

4.2 อาชีพปลูกมันสำปะหลัง

4.3 อาชีพเลี้ยงหมู

4.4 อาชีพเลี้ยงวัว

ตอนที่ 5 ผลอื่นๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

- 5.1 ผลที่เกิดจากทรัพยากรบุคคลพบว่า เป็นส่วนสำคัญที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ซึ่งได้มีผู้นำที่มีความรู้ความสามารถและทักษะในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านความคิด ศิลปกรรม การประกอบอาชีพ การพูด การประสานงาน และผู้นำที่มีบารมี ผู้นำด้านต่าง ๆ เหล่านี้ มีบทบาท และความสำคัญต่อโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
- 5.2 ผลที่เกิดจากกิจกรรมพบว่า การมีส่วนร่วมในโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นนั้นเป็นสิ่งแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาและบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ โดยได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

ตอนที่ 6 สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

ในการเขียนตอนที่ 6 นี้ ผู้ทำสารนิพนธ์ได้ใช้รายการตัวชี้วัดหรือตัวแปรที่ได้แสดงไว้ดังนี้

- 6.1.1.1 การเกิดกองทุนพบว่า เป็นผลดีที่แต่ละหมู่บ้านได้รับเพราะมีเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและสามารถช่วยเหลือสมาชิกในหมู่บ้าน ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน ซึ่งโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนี้ เป็นโครงการที่ดีที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในประเทศ
- 6.1.1.2 ระบบการบริหารกองทุน พบว่า มีการบริหารงานที่เป็นระเบียบเป็นไปด้วยความโปร่งใส มีระบบตรวจสอบ ระบบติดตาม โดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- 6.1.1.3 การเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง พบว่า สมาชิกในหมู่บ้านมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเองที่ดี รู้จักหารายได้เสริมเพื่อช่วยเหลือตนเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี
- 6.1.1.4 การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ พบว่า เป็นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจที่จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว
- 6.1.1.5 การมีศักยภาพและความเข้มแข็ง พบว่า หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองที่ได้รับเงินจัดสรรจากรัฐบาล 1 ล้านบาทไปนั้นส่วนใหญ่มีศักยภาพในการบริหารจัดการกองทุนที่สูงและกองทุนนั้นมีความเข้มแข็งในการดำเนินงาน
- 6.2 การเกิดองค์กรเครือข่ายของการเรียนรู้ พบว่า หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองที่ได้รับเงินจัดสรร 1 ล้านบาท นั้นมีการเรียนรู้ในการบริหารจัดการที่ดีได้ด้วยตนเองและเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว
- 6.3 ความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด พบว่า หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองที่ได้รับเงินจัดสรรจากรัฐบาล 1 ล้านบาท ไปนั้นส่วนใหญ่มีความเข้ม

จึงเพราะสมาชิกในชุมชนมีความสามัคคีกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและร่วมมือกันแก้
ปัญหาของชุมชนได้ โดยมีแผนงานที่คิดโดยสมาชิกในชุมชน

- 6.4 ความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชนในห้องถื่น พบว่า ความเข้มแข็งของชุมชนจะเกิดขึ้นได้นั้นต้องมีความสามัคคีกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชนในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นร่วมกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สารนิพนธ์ในบทที่ 5 นี้ เป็นการนำเอาสาระสำคัญตั้งแต่บทที่ 1 ถึงบทที่ 4 มาสรุปเพื่อให้เห็นประเด็นสำคัญในการทำสารนิพนธ์ โดยมีหัวข้อดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สรุป อภิปรายผล

1.1 สรุป

1.2 อภิปรายผล

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทุนฯ

2.2 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุน

2.3 ข้อเสนอแนะนำเงินไปพัฒนากิจกรรมอาชีพ

2.4 ข้อเสนอแนะสำหรับค้นคว้าวิจัยต่อไป

ตอนที่ 1 สรุปอภิปรายผล

จากการติดตามผลประเมินตามโครงการกองทุนหมู่บ้านสวนป่า สรุปได้ดังต่อไปนี้
วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. เพื่อทราบว่ากระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ บรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อทราบว่าปัจจัยด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวมีอะไรบ้าง
3. เพื่อใช้กระบวนการทำสารนิพนธ์เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายขององค์กรเพื่อการเรียนรู้
4. เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย

2. วิธีการดำเนินการ

1. ศึกษาให้เข้าใจเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในชุมชนท้องถิ่น ที่ผู้ทำสารนิพนธ์ปฏิบัติงานอยู่
3. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยข้อมูลบางส่วนจากแบบ บร. บางส่วนทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

3. ผลการดำเนินการ

1. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

2. ผลการทดลองวิธีการใหม่
3. ผลการประมวลเทคนิควิธีธุรกิจของผู้รู้

อภิปรายผลควรมีการสรุป ดังนี้

1. การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านสวนป่าบรรลุทั้ง 5 ข้อ ได้แก่

วัตถุประสงค์ข้อ 1. การเกิดกองทุนหมู่บ้านสวนป่าเกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชนและมีแนวโน้มนักในชุมชนมีส่วนร่วมมากขึ้น

วัตถุประสงค์ข้อ 2. การมีระบบบริหารกองทุนหมู่บ้านสวนป่า จัดให้มีโครงสร้างองค์กรอย่างชัดเจน มีการตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนและมีการแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์ข้อ 3. การมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเองของกองทุนหมู่บ้านสวนป่า เปิดโอกาสให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ แต่ยังไม่ถึงขั้นพึ่งตนเองได้ทั้งหมด ยังต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนภายนอกอยู่

วัตถุประสงค์ข้อ 4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม คนในหมู่บ้านสวนป่า มีการรวมตัวเป็นกลุ่มในการประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มเลี้ยงวัว กลุ่มปลูกอ้อย กลุ่มปลูกมัน

วัตถุประสงค์ข้อ 5 การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น คนในหมู่บ้านสวนป่า มีความซื่อสัตย์ ร่วมมือ ร่วมใจ มีความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน

2. การเกิดองค์กรเครือข่ายการเรียนรู้

จากการปฏิบัติงานภาคสนาม ผู้วิจัยได้สร้างเครือข่ายองค์กรย่อยภายในชุมชน ได้แก่ กลุ่มสมาชิกผู้ประกอบอาชีพ กลุ่มเลี้ยงหมู องค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อเสริมประสิทธิภาพและความเข้มแข็งแรงในการดำเนินโครงการตลอดจนการสร้างเครือข่ายกับองค์กรภายนอกชุมชน

3. ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย

คนในชุมชนรู้หน้าที่ของตนเอง กระบวนการสื่อสารหรือสื่อความเข้าใจแบบใหม่เป็นทางการที่มีประสิทธิผล การอยู่ในหมู่บ้านสวนป่า

4. ผลโดยตรงและผลกระทบต่างๆ คือ

4.1 ผลการกระทบโดยตรง เช่น เมื่อผ่านไประยะหนึ่งสมาชิกที่กู้เงินไปดำเนินการสามารถก่อให้เกิดรายได้และสามารถนำเงินส่งคืนกองทุนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยทำให้กองทุนเติบโตขึ้น

4.2 ผลโดยตรง เช่น สมาชิกกู้เงินไปดำเนินการสามารถปลดเปลื้องภาระหนี้สินและเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพและสร้างฐานทางเศรษฐกิจให้เข้มแข็งขึ้นกว่าแต่ก่อน

4.3 ผลกระทบโดยอ้อม เช่น วิถีชีวิตคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ก่อให้เกิดสันติสุขในชุมชน

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ (ตอนที่ 2)

ผลการประเมินโครงการหมู่บ้านสวนป่า หมู่ 9 ตำบลหนองตะไก่อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา มีข้อเสนอแนะดังนี้

ในการบริหารจัดการกองทุนคณะกรรมการควรติดตามกองทุนอย่างต่อเนื่อง และควรเข้มงวดเรื่องปล่อยเงินกู้โดยมิให้ยึดระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

สรุป

จากการติดตามประเมินผลของบัณฑิตอาสา พบว่าไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้คือ

1. คณะกรรมการไม่ปฏิบัติตามระเบียบในหลักเกณฑ์การพิจารณาปล่อยเงินกู้ให้แก่สมาชิก (ปล่อยเกินหลักความจริง)
2. คณะกรรมการไม่ชี้แจงระเบียบการปล่อยเงินกู้และการส่งคืนเงินกู้ให้สมาชิกรับทราบล่วงหน้า

แนวทางแก้ไข

หน่วยงานที่รับผิดชอบ (พัฒนากร) ควรเข้าไปดูตัวอย่างใกล้ชิด เพราะไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือมีการเรียกประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นของสมาชิก และให้พัฒนากร

ชี้แจงรายละเอียด ข้อบกพร่องของคณะกรรมการ หมู่ 9 อย่างละเอียด เพื่อความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ คณะกรรมการจะได้นำไปทำความเข้าใจให้มากกว่านี้

บรรณานุกรม

ปร.1 – ปร.12

กชช.2.ค. ปี 2545

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ , สำนักงาน 2544 คู่มือสำหรับประชาชนเพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง, สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงาน 2544. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544. ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2545. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ปรีชา สุกใส. 2541. หลักการพัฒนาชุมชน.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา.2542. คู่มือนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและการประเมินโครงการ.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี